

Másolat.

ERŐSÍTŐ TUDOMÁNYTUDOMÁNYOS
Államháztartási és Földművelésügyi Tanács
Budapest, V, Eszterom tér 1-3.

archivum: 94

A m.kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

410 - 402 szám.

269 - 1930.

Melléklet száma:

Kegyelmes Uram !

Vitéz Katona Mihály építészmérnök, építőmesternek a Kormányzó Ur Ő Főméltóságához intézett panaszos folyamodványa tárgyában kelt 7791 számú nagybecsü átiratára és Katona Mihálynak 8721 kabinetirodai szám alatt iktatott folyamodványára az iratok visszazárásával van szerencsém a következőket Nagyméltóságod szives tudomására hozni.

Vitéz Katona Mihály f. évi március hó 18-án kelt beadványában hasonló panasszal fordult az Országos Vitézi Székhez, amelyet 410-402/147-1930. számú átiratomban a panaszok felől tájékoztattam. Minthogy ezen iratomban vitéz Katona Mihálynak, a debreceni Tisza István tudomány-egyetem központi palotája egyik vállalkozójának az építkezéssel kapcsolatos ügyeit tüzetesen ismertettem, van szerencsém ezen iratot Katona Mihály panasza általános felderítése céljából másolatban tisztelettel idemellékelni.

Ehhez az iratomhoz általánosságban még a következőket vagyok bátor megjegyezni.

Vitéz Katona Mihály a debreceni egyetemi központi palota építkezésével kapcsolatban következetesen úgy járt el, hogy az egyes rendelkezések és intézkedések azon részeit vette igénybe, amelyek a jóhiszeműség alapján nyitva hagyattak.

1./ A Közszállítási Szabályzat általánosságban a legol-

./.

Nagyméltóságú

V é r t e s y S á n d o r urnak
a kormányzó kabinetiroda főnökének,

BUDAPEST.

csőbb, megbízható ajánlattevőt kívánja árlejtés során figyelembe vétetni. Katona Mihály és társai valóban a legolcsóbb ajánlatot tették, azonban oly módon, hogy a bevezető munkák egységárait reálisan, avagy éppen a reálisnál magasabbra, a folytató és befejező munkák tételeit pedig irreális egységárrakkal vették föl, aminek nyilván az volt a célja, hogy az építkezés kezdeti stádiumában minél több pénzhez jussanak. Eljárásuk a kalkuláció szabadsága szempontjából nem kifogásolható, de maga után vonja azt a kötelezettséget, hogy az ajánlattevő a teljes munkát felülfizetési igény nélkül végezze el.

2./ A Közszállítási Szabályzat előnyt biztosít a helybeli vállalkozóknak. Ezt a jelleget vitéz Katona Mihály mint nem debreceni ember úgy szerezte meg magának, hogy társulást keresett egy tiszteletre-méltó, de vele azelőtt kapcsolatban nem álló egyénnel. A társas céghez szakemberen kívül pénz-emberre is lett volna szüksége. Ezt a társat Katona Mihály Ehrenwald Imre nevű budapesti lakos személyében vélte feltalálni, a nyilvánosság előtt azonban tartózkodott attól, hogy a cégbe őt is bevegye.

3./ A Vállalati Feltételek kivételes esetekben anyagra adandó előleget ismernek, amely címen folyósított összeg azonban a legközelebbi kereseti kimutatásnál levonásbáhozandó.

Vitéz Katona Mihály minden mozgékonyt felhasznált arra, hogy a vállalati feltételek ezen kivételes rendelkezése rávonatkozólag érvényesüljön, viszont a levonások kitolása végett a lehetőségig tartózkodott a kereseti kimutatások beadásától.

4./ Katona Mihály a vállalati munka keretében jó munkát szolgáltatott, de egyetlen egy alkalmat sem mulasztott el arra, hogy - több fizetés híján - kárigény, vagy egyéb címen kérésekkel ne álljon elő.

Túltengő önérzetével, ideges lelkiállapotával, ügyeinek folytonos és zaklató szorgalmazásával és kevéssé fegyelmezett modorával sok kellemetlenséget és összeütközést szerzett magának. Szerény műveltsége nem fékezte őt a meggondolatlan gyanusításokban sem. Mikor még ily eszközökkel sem tudott magának kívánatos eredményt elérni, a rendes eljárás helyett keresztényi, magyar és vitézi katona voltára hivatkozott és ily alapon kívánt magának kivételes elbánást.

Mindezek a körülmények okozták, hogy a szó alatti, különben rendes keretekben lebonyolítható építkezés feleslegesen foglalkoztatta a közvéleményt is.

Eljárásomban Katona Mihálllyal szemben mindezen körülményekre csak bizonyos mértékig és az államkincstár érdekeinek köteles védelme keretében lehettem tekintettel. Ez év tavaszán a dolgok azonban oda fejlődtek, hogy vitéz Katona Mihálllyal, illetve a céggel az építkezés már nem volt tovább folytatható, viszont az építkezés menete nem volt megszakítható, mert a folytatólag kiadott munkák vállalkozói emiatt esetleg kártérítési pereket indíthattak volna az államkincstár ellen.

Az építkezés ügyeivel kapcsolatban megejtett vizsgálat eredményét Katona Mihály és Stegmüller Árpád vállalkozó céggel természetesen közöltem, sőt időközben rendelkezésére bocsátottam Katona Mihálynak a vizsgálóbizottság jelentésének indokolását is, amely a vállalat által támasztott igényekkel úgy jogi, mint műszaki szempontból, valamint számszerűleg is részletesen foglalkozik és megjelöli, hogy a vállalat, illetőleg Katona Mihály által támasztott igények miért voltak csak részben elismerhetők. Ez indokolás egy példányát, mely majd Stegmüllernek lesz kiadandó, a kérdés teljes áttekinthetése végett visszakérőleg tisztelettel csatolom.

Katona Mihály beadványának tehát azon része, hogy a

hármás bizottság jelentését "hozzászólásra nem kapta meg", - ma már meghaladott.

Amennyiben vitéz Katona Mihály bármi tekintetben sérelmet vél szenvedni, intézkedéseim ellen természetesen módjában áll a független magyar bíróság előtt orvoslást keresni. A magam részéről azonban tekintettel a hármás bizottság alapos, szakzerű és kimerítő munkálatára, azon túlmenő álláspontra a felelősség szempontjából sem helyezkedhetem.

A részletekre vonatkozólag a következőket kell még megjegyezniem.

Valótlan a kérvényezőnek az az állítása, hogy működéseért a hármásbizottság 200.000 pengő tiszteletdíjban részesült volna. Az eddig folyósított tiszteletdíj ugyanis mintegy 6-7000 pengő és az ezután még megállapítandó tiszteletdíjrészlet is, amelyre nézve egyébként a mérnöki kamarai díjszabás lesz irányadó, lényegesen alatta fog maradni, sőt távolról sem fogja megközelíteni a kérvényező által említett összeget.

A bizottsági eljárási költségek legalább is részben a vállalatra való áthárítását az a körülmény indokolja, hogy a vállalat által támasztott igények legnagyobb részben alaptalanoknak és túlzottaknak bizonyultak. Egyébként azonban meg kell jegyezniem, hogy az áthárítás tekintetében egyelőre csak jogfenntartással éltem és majd csak a továbbiakhoz képest fogok végképpen határozni a tekintetben, hogy az eljárásból kifolyólag fog-e és ha igen, mennyi költséggel a vállalat terheltetni.

Nem hagyhatom szó nélkül azt a körülményt, hogy a vállalkozó az ügyet legnagyobbbrészt tendenciózusan állítja be, hogy ezen eljárásában oly kijelentésekre ragadtatja magát, amelyek

- minthogy a valósággal ellenkeznek, - rágalmazási, illetve becsület-sértési büntető eljárás tárgyává volnának teendők.

Nevezetesen valótlán az, hogy a debreceni klinikai építkezéseket a Tóth és Sebestyén cég "kézalatt kapta meg", - mert ezek a munkálatok a Közszállítási Szabályzatnak megfelelően versenytárgyalás útján adattak ki.

A kérvényező többször említi azt, hogy a debreceni egyetemi építkezések legnagyobb részét azelőtt végző Tóth és Sebestyén céggel egyes munkálatok regieben, illetve 43 %-os ráfizetéssel számoltattak el. Ezzel az állítással kapcsolatban megjegyzem, hogy Tóth és Sebestyén cég ellen, illetve az általa végzett munkákkal kapcsolatosan egy Asztalos András nevű debreceni építőmester a miniszteriumban feljelentést tett, amely feljelentés nyomán az összes panaszpontokat megvizsgáltattam, de ezen vizsgálat során semmiféle szabálytalanság, még kevésbé visszaélés nem volt megállapítható.

Az Asztalos-féle feljelentésben panasz tárgyává tettett az is, hogy Tóth és Sebestyén cég részére ráfizetések eszközöltettek. Erre utal Katona Mihály is, aki összeköttetésben áll Asztalossal.

Az Asztalos-féle feljelentés megvizsgálása során azonban tisztázott, hogy a Tóth és Sebestyén cég részére egyes esetekben, kellő bizottsági megállapítás alapján azért eszközöltettek ráfizetések, mert az említett cég egyes munkákat az inflációs időkben végezte el. Minthogy pedig Asztalos állításai valóságuk esetén bünvádi, vagy fegyelmi eljárás alapját képezhetnék volna, felhívtam a budapesti kir. ügyészséget, hogy Asztalos ellen bünvádi eljárást indítson. Asztalos András azonban időközben az ide tisztelettel mellékelte beadványában rágalmaikat visszavonta és töredelmes

bocsánatot kért eljárásáért.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1930. évi június hó 2-án.

dr. gróf Klebelsberg Kuno s.k.

A hivatalos másolat hitelével:

irodaigazgató.